

Cuntas Leithreasa 2018

Vóta 37

**Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce
Shóisialach**

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 37, ceanglaítear orm an Cuntas Leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an Cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas ar ceangal ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 do thuarastail agus costais an Vóta d'Oifig an Aire Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí, lena n-áirítear seirbhísí áirithe a riar an Oifig sin, d'íocaíochtaí leis an gCiste Árachais Shóisialaigh (CÁS) agus as deontais áirithe.

Cuirtear toradh an chaiteachais i gcomparáid leis na suimeanna

- arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasaithe 2018, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasáí i gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain, agus
- arna gcur ar fáil do sheirbhísí soláthair caipitil i 2018 as leithreasáí neamhchaite 2017, faoi na socruithe iarchurtha géillte a bhunaigh alt 91 den Acht Airgeadais 2004.

Tá barrachas €38.887 milliún faoi dhliteanas lena thabhairt suas don Stáitchiste.

Tá an Ráiteas ar Bheartais agus Prionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1-6 mar chuid den chuntas.

Soláthar seirbhísí gníomhaireachta

Leanann an Roinn Airgeadais ag gníomhú mar ghníomhaire íocaíochta den Roinn Airgeadais ar mhaithe le dliteanais fhaofa íocaíochtaí cnapshuime phinsinéirí Chríostal Phort Láirge a dhíscaoileadh agus íocaíochtaí pinsin leanúnacha Chríostal Phort Láirge faoi alt 48B d'Acht na bPinsean 1990, arna chur isteach le halt 4 den Acht Leasa Shóisialaigh agus Pinsean (Uimh. 2) 2014. Tarraingíonn an Roinn cistiú anuas ón Lár-Chiste agus aistríonn an Roinn é chuig an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte, a chuir tús leis na híocaíochtaí aonair a phróiseáil ó Dheireadh Fómhair 2017. Déantar na suimeanna a íocadh a thuairisciú sna cuntais Airgeadais.

An Ráiteas ar Bheartais agus Prionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na beartais agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa, a leagan an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe amach i gCiorclán 24 de 2018, i bhfeidhm agus an cuntas seo á ullmhú, seachas na nithe seo a leanas.

Ró-íocaíochtaí a aisghabháil

Cuirtear aisghabháil fiachais i dtaca le ró-íocaíochtaí scéime ginearálta/tacaíochta ioncaim i gcuntas mar seo a leanas.

- Cuirtear aisghabhálacha airgid thirim agus asbhainte ar an dáta a dhéantar iad a mheaitseáil i gcoinne an tsealbhóra ábhartha fiachais. Coimeádtar suimeanna neamh-mheaitseáilte aisghabhála ar feitheamh agus cuirtear i gcuntas iad mar ioncam a dhéanann laghdú comhfhreagrach ar fhiachas nuair a aithnítear iad. Mar gheall gurb é Vóta 37 an príomhfhaighteoir fáltais ró-íocaíochta, coimeádtar fáltais neamh-mheaitseáilte i gcuntas fionraí ar feitheamh réitigh agus cuirtear iad i gcuntas i Vóta 37 nó sa Chiste Árachais Shóisialaigh (CÁS), faoi mar is cuí.

- Caitear le haisghabhálacha airgid thirim agus asbhainte i dtaca le blianta cuntasáíochta roimhe seo mar ioncam den na bliana reatha cuntasáíochta. Déantar aisghabhálacha airgid thirim agus asbhainte i dtaca leis an mbliain reatha chuntasáíochta a ghlanluacháil i gcoinne an chaiteachais don bhliain reatha chuntasáíochta.

Íocaíochtaí a aithint

Is ionann íocaíochtaí agus na suimeanna a íoctar i rith na bliana. Meastar go bhfuil suimeanna tagtha isteach nuair a bhíonn íocaíocht á déanamh sa chás gur taibhíodh an dliteanas, go bhfuil an íocaíocht dlite agus gur cuireadh an treoir don íocaíocht (seic nó ríomhaistriú airgid) i bhfeidhm ar an gcóras ábhartha íocaíochta. Aithnítear íocaíochtaí leasa airgid thirim a dhéantar trí An Post nuair a íoctar amach iad. Sa chás go dtagann an gnáthdháta íocaíochta aníos ar Lá Saoire Bainc, d'fhéadfadh gur gá íocaíochtaí a eisiúint go luath. Ag deireadh na bliana, is gnách go n-aithnítear íocaíochtaí a eisíonn bainc trí ríomhaistriú airgid nó trína dtiontú ina n-airgead go luath ag custaiméirí in Oifigí Poist, a thagraíonn don bhliain ina dhiaidh sin, mar réamhíocaíochtaí.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasáíochta, aithním an fhreagracht atá orm a chinntiú go ndéanann an Roinn córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Feidhmítear an fhreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'óibleagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach a dhearbhu go réasúnta seachas go hiomlán go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaráítear idirbhearta agus go gcuirtear i dtaifead iad i gceart, agus go gcoiscítear earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil. Próiseas leanúnach atá sa chóras rialuithe inmheánacha a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Seirbhísí comhroinnte

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le ceanglais an Chomhaontaithe Bainistíochta Seirbhíse idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta Seirbhísí Comhroinnte chun seirbhís chomhroinnte acmhainní daonna agus phárola a sholáthar.

Braithim ar litir dhearbhaithe ón Oifigeach Cuntasáíochta le haghaidh Vóta na Seirbhísí Comhroinnte go bhfeidhmítear na rialuithe cuí nuair a bhíonn seirbhísí comhroinnte á soláthar don Roinn.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina bhfuil na gnéithe a leanas.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal bainistíochta agus sannadh an fhreagracht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal sa chás gur sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla i bhfeidhm chun laigí suntasacha rialaithe a thuairisciú agus gníomh ceartúcháin cuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúchta ann chun comhairle a chur orm agus mo chuid freagrachtaí as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais á gcomhlíonadh agam.
- Rinneadh nósanna imeachta do gach príomhphróiseas gnó a dhoiciméadú.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Sócmhainní caipítíl a rialú

I rith 2018, tugadh faoi sheiceálacha fardail ag 45 as 355 láthair na Roinne, agus rinneadh fardal leictreonach de shócmhainní cruá-earraí TF líonraithe na Roinne a thiomsú agus a réiteach siar a fhad le cláir shócmhainní seasta na Roinne. Is é luach iomlán na bhfardal fisiciúil agus leictreonach a réitíodh do na cláir shócmhainne i 2018 €4.5 milliún (bunchostas). Cuirtear luach €405 milliún de shócmhainní i gcuntas ar chlár shócmhainní na Roinne ag deireadh 2018. Tá seiceálacha breise ar fhardail fisiciúla á bpleanáil. Rinneadh bogearraí nua bainistíochta sócmhainní TF a imlonnú i 2018.

Tá glanadh leanúnach sonraí an chlár shócmhainne ar bun lena chinntiú gur féidir sócmhainní a rianú ón gclár sócmhainní siar go dtí fardal fisiciúil nó a chomhionann.

Tá plean ilbhliana le dul i ngleic le haithint sócmhainní, scoir agus aistrithe, clibeáil sócmhainní agus fardail thréimhsiúla ina measc, le cur i bhfeidhm i 2019. Úsáidfeadh Córas Airgeadais na Roinne chun clibeanna sócmhainne a ghiniúint.

Réitigh fiachais

Ceadaíonn an córas cuntasáíochta fiachais agus fáltas (CCFF) fiachas a thaifeadh agus a bhreacadh go huathoibríoch a rinneadh a aisghabháil ina oifigí áitiúla, óna chuntais bhainc fáltais agus trí asbhaint a dhéanamh ó íocaíochtaí na Roinne le custaiméirí.

Ba é iarmhéid féichiúnaí an CCFF ag 31 Nollaig 2018 €474 milliún, ar bhain €399 milliún de le Vóta 37 agus €75 milliún leis an CÁS. Anuas air sin, i 2018, aisghabhadh €79 milliún tríd an CCFF i dtaca le ró-íocaíochtaí scéime, ar bhain €65 milliún de le Vóta agus €14 milliún leis an CÁS.

Ó tugadh an CCFF isteach go déanach i 2014, rinneadh tagairt sna Ráitis bhliantúla ar Rialú Inmheánach Airgeadais (RIAanna) d'athraitheas neamhréitithe maidir le féichiúnaithe a bhain leis an CCFF, suimeanna a aisghabhadh, iarmhéideanna bainc agus airgid thirim. Chuir an Roinn acmhainní breise i bhfeidhm le déanaí sa limistéar seo agus tá dul chun cinn suntasach déanta aici i ndul i ngleic leis na saincheisteanna seo i rith 2018.

D'fhéadfadh athraitheas a bheith i gceist nuair a chuirtear idirbhearta gaolmhara i gcuntas ar bhreis agus córas cuntasáíochta amháin, e.g. an CCFF, mórleabhar ginearálta agus ráitis bhainc. Tagann an t-athraitheas seo chun solais, go príomha mar gheall ar mhíbhreacadh cuntais, earráid chórais agus difríochtaí uainithe. Tá na difríochtaí seo á sainathint anois ag réiteach an CCFF mar chuid den ghnáthphróiseas réitigh agus de dhul i mbun gnímh chun saincheisteanna a réiteach, sa chás gur cuí. Leanfaidh an obair seo i rith 2019 agus páirt lárnach den phróiseas réitigh a bheidh ann. Tá súil leis go ndéanfaidh roinnt athruithe ar chóras agus próiseas gnó an tarlú sin a laghdú amach anseo.

Seo a leanas an staid ag 31 Nollaig 2018 i gcomparáid le 2017

- Mar thoradh ar phróiseas feabhsaithe tuairiscithe sa CCFF, níl aon athraitheas (2017 - €294,529) idir iarmhéid an fhéichiúnaí deiridh arna ríomh trí thagairt a dhéanamh do thuarascálacha ón CCFF ar na hidirbhearta sa chuntas sa bhliain, agus liosta na bhféichiúnaithe ag deireadh na bliana. Theastaigh coigeartú aonuaire €592,923 (Vóta 37: €483,217, an CÁS: €109,706) chun an t-iarmhéid ró-íocaíochta a tugadh anonn ó chuntais reachtúla 2017 a ailíniú leis an liosta d'fhéichiúnaithe ar an CCFF ag 1 Eanáir 2018 (faoi mar a shonraítear i Nóta 4.3 agus Nóta 4 i gCuntais Leithreasa Vóta 37 agus an CÁS don bhliain 2018, faoi seach).

- Rinneadh aisghabhálacha a bhainistigh an Lár-Aonad Fiachais agus a cuireadh i dtáifead ar an CCFF a réiteach go hiomlán i dtaobh chóras cuntasáíochta na Roinne. Níorbh ann d'aon athraitheas ag deireadh 2018 (2017: €104,170).
- Tá athraitheas €85,375 (2017: €178,704) ann idir an t-iarmhéid sna ráitis bhainc do chuntais bhainc fála na Roinne agus an t-iarmhéid i gcóras cuntasáíochta na Roinne. I rith 2018, rinneadh aisghabhálacha neamhaitheanta €637,788 (aisghabhálacha nach bhféadfaí a shainaitheint le UPSP ar leith) agus a cuireadh san áireamh in athraitheas an bhainc ag deireadh 2017, a aistriú chuig an gcuntas fionraí aisghabhálacha neamh-mheaitseáilte sa Vóta, i gcomhréir le beartas cuntasáíochta na Roinne i dtaobh na n-aisghabhálacha siúd a chóireáil. Rinneadh dul chun cinn suntasach i rith 2018 ar athraitheas eile a réiteach a thagann chun solais ó tugadh an CCFF isteach. Tá an t-iarmhéid den athraitheas €85,375 á imscrúdú ag féachaint le réiteach a bhaint amach i 2019.
- Ní raibh aon athraitheas idir tuarascálacha oifig um aisghabháil airgid thirim na Roinne agus an córas cuntasáíochta ag deireadh mhí na Nollag 2018 (2017 - €27,659). Leanfar le hathraitheas a imscrúdú agus a réiteach de réir mar a thagann siad chun solais agus nuair a thagann siad chun solais.

Suimeanna neamh-mheaitseáilte

Déanann custaiméirí ró-íocaíocht, amanna, gan dóthain sonraí le ceangal a dhéanamh idir an fiachas seo agus a bhfiachas atá le híoc go fóill. I gcásanna áirithe, tá srian ar an Roinn ó na suimeanna seo a shainaitheint agus a mheaitseáil leis an gcustaiméir mar gheall ar easpa faisnéise a cuireadh ar fáil agus ag rialacha nua an Rialacháin Ghinearálta um Chosaint Sonraí a tugadh isteach i mBealtaine 2018. Amhail an 31 Nollaig 2018, is é an tsuim iomlán a cuireadh i gcuntas ar chóras cuntasáíochta na Roinne i dtaobh aisghabhálacha neamh-mheaitseáilte ró-íocaíochta €3.2 milliún (2017: €2.8 milliún). Faoi mar a shonraítear thuas, cuirtear suim €637,788 a léiríonn fáiltas neamhaitheanta ró-íocaíochta a rinneadh i dtráth roimh an CCFF, san áireamh faoin teideal seo don bhliain 2018.

Mar gheall go bhfuil na himscrúduithe thuas beagnach críochnaithe, is féidir tús a chur anois leis an gcéad phíosa eile agus an píosa substainteach d'obair a bhaineann leis an CCFF. Is éard a bhaineann leis seo (a) fáiltas neamh-mheaitseáilte chustaiméara i bhfionraí ar an CCFF a réiteach lena macasamhail d'fháltais neamh-mheaitseáilte ar chóras cuntasáíochta na Roinne agus (b) anailís ar aois na bhfáltas siúd. Cuirfear tús leis an scrúdú i rith 2019 ag féachaint leis na suimeanna siúd a chur i gcuntas, ar bhonn buan, a rinneadh a imscrúdú go hiomlán ach nach bhfuil réitithe go fóill.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear leithdheighilt dualgas agus córas tarmiligin agus freagrachta. Áirítear leis seo na gnéithe seo a leanas

- tá córas cuí buiséadta ann ag a bhfuil buiséad bliantúil ar a ndéanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithniú leanúnach
- déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais a thugann feidhmíocht airgeadais le fios i leith na dtuartha
- oibrítear córas bainistíochta riosca laistigh den Roinn
- tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- tá na treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus na disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal ann.

Soláthar poiblí

Cinntíonn an Roinn go bhfuil díriú cuí ar dhea-chleachtas i gceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm le comhlíonadh gach treoirlíne ábhartha a chinntiú.

Rinne an Roinn tuairisciú i dtuairisceán 40/02 leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus le hOifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus le hOifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste ar cheithre chonradh déag ar luach €2,037,029 nach raibh faoi réir próiseas soláthair iomaíoch, a raibh cúig chonradh díobh ar luach €590,320 neamhchomhlíontach.

Seo a leanas sonraí faoi na conarthaí atá neamhchomhlíontach:

- Theastaigh conradh soláthair amháin ar luach €262,000 mar gheall ar spriocdhátaí teanna tionscadail agus athruithe ar athruithe ar an gcóras teicniúil. Cuireadh tús le hobair chun iarraidh ar thairiscint a ullmhú chun an soláthar seo a thabhairt chun rialtacha.
- Cuireadh conradh amháin ar a raibh luach €159,000 i bhfeidhm mar gheall ar dhúshlán dlíthiúil a cuireadh faoi chreat na hOifige um Sholáthar Rialtais (an OSR). Cuireadh próiseas soláthair i gcrích agus beidh conradh nua curtha i bhfeidhm go luath.
- Thit conradh soláthair amháin ar luach €97,000 amach mar gheall ar éileamh méadaithe ar aistriúchán Gaeilge sa Roinn. Bronnadh conradh nua trí chreat an OSR i 2019.
- Síneadh conradh ar luach €37,320 go dtí Samhain 2019 chun freastal ar riachtanais ghnó na Roinne agus chun an luach is fearr ar airgead a bhaint amach.
- Síneadh conradh amháin ar a raibh luach €35,000 chun freastal ar riachtanais na Roinne agus chun an obair riachtanach a dhéanamh. Tá an obair seo tugtha chun críche anois.

An coiste iniúchóireachta inmheánaí agus an coiste iniúchóireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchóireachta inmheánaí sa Roinn ag a bhfuil an pearsanra ar ar cuireadh an oiliúint chuí, a oibrítear i gcomhréir le cairt scríofa a d'fhaomh mé. Cuireann anailís ar na rioscaí airgeadais a bhfuil an Roinn nochta dóibh faisnéis ar fáil don obair iniúchóireachta inmheánaí, agus tá a pleananna bliantúla iniúchóireachta inmheánaí, arna bhfaomhadh agamsa, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chuimsiú ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnta. Déanaimse agus an Coiste Iniúchóireachta athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúchóireachta inmheánaí. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go leantar le tuarascálacha na feidhme iniúchóireachta inmheánaí.

Creat riosca agus rialaithe

Chuir an Roinn córas bainistíochta riosca i bhfeidhm a shainithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta a bhfuiltear ag tabhairt fúthu chun dul i ngleic leo agus, a mhéid agus is féidir, na rioscaí siúd a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm ina sainithnítear na príomhrioscaí atá roimh an Roinn agus rinneadh iad seo a shainithint, a mheasúnú agus a ghrádú i dtaobh a thábhachtaí atá siad. Déanann an Bord Bainistíochta an clár a athbhreithniú agus a nuashonrú ar bhonn ráithiúil. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go mbainistítear rioscaí i leith leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár rioscaí na gníomhartha a theastaíonn chun rioscaí a mhaolú agus an Limistéar Gnó atá freagrach as na gníomhartha rioscaí.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Cuirtear nósanna imeachta foirmiúla a bunaíodh chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as dul i mbun gníomh ceartaitheach agus don bhainistíocht agus an Bord Bainistíochta, sa chás gurb iomchuí, ar bhealach tráthúil. Deimhním gur sainithníodh príomhríosaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe siúd agus aon easnaimh a thugtar le fios a shainithnítear.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá an mhonatóireacht agus an t-athbhreithniú ar éifeachtacht chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais na Roinne curtha ar an eolas ag an obair a dhéanann na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an bhainistíocht shinsearach laistigh den Roinn atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor sainithníodh aon laigí i rialú inmheánach maidir leis an mbliain 2018 ar eascair cailleanais astu óna dteastaíonn nochtadh sa Chuntas Leithreasa.

John McKeon

Oifigeach Cuntasaíochta

An Roinn Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí

20 Meán Fómhair 2019

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 37 Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Shóisialach

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 37 Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 37 Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*. Níl baint ná páirt agam le Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialta agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscim orthu de réir eisceachta, san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Rialtacht chaiteachais

Baineann Caibidil 12 de mo thuarascáil faoi chuntas na seirbhísí poiblí do 2018 le híocaíochtaí leasa os cionn teidlíochtaí atá san áireamh i gcuntas 2018 do Vóta 37. Is é mo thuairim go bhfuil an leibhéal measta íocaíochta neamhrialta ábhartha.

Neamhchomhlíonadh le rialacha soláthair

Tá sé nochtá ag an Oifigeach Cuntasaíochta sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais gur tharla cásanna ábhartha neamhchomhlíonta le rialacha soláthair maidir le conarthaí a bhí ag feidhmiú i 2018.

Ag tuairisciú faoi nithe eile a eascraíonn ón iniúchadh

Scrúdaítear i gCaibidil 13 agus 14 de mo thuarascáil ar chuntais na seirbhísí poiblí do 2018 conas a thomhaiseann an Roinn tráthúlacht na próiseála éileamh agus conas a fhorbraíonn an Roinn foirmeacha iarratais do scéimeanna i bhformáidí páipéarbhunaithe agus ar líne, faoi seach.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

24 Meán Fómhair 2019

Vóta 37 Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Shóisialach

Cuntas Leithreasa 2018

	Suim a soláthraíodh sa mheastachán		2018	2017
			Toradh	Toradh
	€000	€000	€000	€000
Caiteachas clár				
Scéimeanna cúnamh shóisialaigh, seirbhísí, riarachán agus íocaíocht leis an gCiste Árachais Shóisialaigh				
Riarachán				
	<i>Tosaigh</i>	536,200		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	1,000		
	<i>Forlíontach</i>	21,000		
			558,200	541,396
				520,906
Pinsin				
	<i>Tosaigh</i>	996,790		
	<i>Forlíontach</i>	23,710		
			1,020,500	1,020,260
				994,740
Aois oibre – tacaíochtaí ioncaim				
	<i>Tosaigh</i>	2,581,485		
	<i>Forlíontach</i>	31,990		
			2,613,475	2,610,477
				2,845,390
Aois oibre – tacaíochtaí fostaíochta				
	<i>Tosaigh</i>	805,965		
	<i>Forlíontach</i>	(12,945)		
			793,020	796,184
				894,866
Breoiteacht, míchumas agus cúramóirí				
	<i>Tosaigh</i>	2,721,870		
	<i>Forlíontach</i>	68,080		
			2,789,950	2,781,217
				2,566,772
Leanaí				
	<i>Tosaigh</i>	2,625,370		
	<i>Forlíontach</i>	(9,000)		
			2,616,370	2,611,287
				2,603,327
Íocaíochtaí forlíontacha, etc.				
	<i>Tosaigh</i>	568,965		
	<i>Forlíontach</i>	9,950		
			578,915	573,426
				608,506
Fóirdheontas leis an gCiste Árachais Shóisialaigh				
			—	—
			—	—

		2018		2017
		Suim a soláthraíodh sa mheastachán		Toradh
		€000	€000	€000
Ollchaiteachas				
	<i>Tosaigh</i>	10,836,645		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	1,000		
	<i>Forlíontach</i>	132,785		
			10,970,430	10,934,247
				11,034,507
Lúide				
Leithreasáí i gcabhair				
	<i>Tosaigh</i>	209,520		
	<i>Forlíontach</i>	(6,215)		
			203,305	207,009
				264,787
Glanchaiteachas				
	<i>Tosaigh</i>	10,627,125		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	1,000		
	<i>Forlíontach</i>	139,000		
			10,767,125	10,727,238
				10,769,720

Barrachas

Is ionann an barrachas agus an tsuim a sholáthraítear os cionn na glanshuime atá faoi dhliteanas lena thabhairt suas don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir na leithreasáí neamhchaite go léir nó cuid díobh do sheirbhísí soláthair chaipitiúil a thabhairt anonn lena gcaitheamh an bhliain dar gcionn. Tugadh €1 milliún de leithdháiltí neamhchaite maidir le gnéithe caipitil d'fhotheideal A. 2 (v) agus (vi) anonn chuig 2019.

	2018	2017
	€	€
Barrachas	39,887,039	21,019,255
Géilleadh iarchurtha	(1,000,000)	(1,000,000)
Barrachas le tabhairt suas	38,887,039	20,019,255

John McKeon

Oifigeach Cuntasaíochta

An Roinn Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí

20 Meán Fómhair 2019

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas ar Chostas Oibriúcháin 2018

	2018	2017
	€000	€000
Costas cláir	10,392,851	10,513,601
Pá	295,329	293,330
Neamhphá	246,067	227,576
Ollchaitheachas	10,934,247	11,034,507
<i>Lúide</i>		
Leithreasáí i gcabhair	207,009	264,787
Glanchaitheachas	10,727,238	10,769,720
Athruithe ar shócmhainní caipitil		
Ceannach (airgead tirim)	(54,574)	
Dímheas	18,981	
Caillteanas ar dhiúscairt/ díscríobh	1	
	(35,592)	(16,210)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Laghú ar fhabhrúithe deiridh	(4,877)	
Laghú ar stoc	50	
	(4,827)	773
Caiteachas Díreach	10,686,819	10,754,283
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile		
Glanchaitheachas ar sheirbhísí comhghaolmhara (nóta 1.1)	79,881	70,312
Measchíosanna	14,019	13,437
Glanchostas cláir	10,780,719	10,838,032

1.1 Glanchaitheachas ar sheirbhísí comhghaolmhara

Is éard atá i suim an glanchaitheachais ar sheirbhísí comhghaolmhara na suimeanna a leanas i dtaca le Vóta 37 a tabhaíodh in áit eile.

	2018	2017
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	492	365
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	64,741	56,846
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	13,959	12,860
Vóta 18 An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	661	207
An Príomhchiste – Pinsin Aire	28	34
	79,881	70,312

Nóta 2 An Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018 €000	2017 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	152,062	116,470
Sócmhainní reatha			
Stoic	2.4	296	346
Réamhíocaíochtaí	2.11	65,124	55,508
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	204,961	167,647
Sócmhainní reatha iomlána		270,381	223,501
Lúide dliteanais reatha			
Banc agus airgead tirim	2.3	170,842	147,107
Costais fhabhráithe	2.12	52,830	48,091
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.6	26,968	34,519
Glanchistiú stáichiste dlite	2.7	7,151	(13,979)
Dlíteanais iomlána reatha		257,791	215,738
Glansócmhainní reatha		12,590	7,763
Glansócmhainní		164,652	124,233
Arna léiriú ag:			
An cuntas um chistiú stáit	2.1	164,652	124,233

2.1 An cuntas um chistiú stáit

	Nóta	2018 €000	2017 €000
Iarmhéid an 1 Eanáir		124,233	108,796
Íocaíochtaí amach ón Vóta			
Suim a soláthraíodh sa mheastachán	Cuntas	10,767,125	
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(1,000)	
Barrachas le tabhairt suas	Cuntas	(38,887)	
Glanvóta		10,727,238	10,769,720
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaíodh in áit eile	1.1	79,881	70,312
Caiteachas neamhairgid – measchíos	1	14,019	13,437
Glanchostas cláir	1	(10,780,719)	(10,838,032)
Iarmhéid an 31 Nollaig		164,652	124,233

2.2 Sócmhainní caipitil

	Trealamh oifige	Troscáin agus feistis	Sócmhainní caipitil á bhforbairt	Iomlán
	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní				
Costas nó luacháil an 1 Eanáir 2018	303,398	31,744	15,231	350,373
Breisiúcháin	43,734	380	10,460	54,574
Diúscairtí/ díscríobh ^a	(174)	(228)	—	(402)
Aistrithe	6,538	—	(6,538)	—
Costas nó luacháil an 31 Nollaig 2018	353,496	31,896	19,153	404,545
Dímheas carntha				
Iarmhéid tosaigh an 1 Eanáir 2018	206,059	27,844	—	233,903
Dímheas don bhliain	18,062	919	—	18,981
Dímheas ar diúscairtí/ díscríobh	(173)	(228)	—	(401)
Dímheas carnach an 31 Nollaig 2018	223,948	28,535	—	252,483
Glansócmhainní an 31 Nollaig 2018	129,548	3,361	19,153	152,062
Glansócmhainní an 31 Nollaig 2017	97,339	3,900	15,231	116,470

Nóta ^a Is éard atá i gceist le diúscairtí/díscríobh troscán agus trealamh, meaisíní frainceála, gléasanna fótachóipeála, stiallairí, táblaí, cathaoireacha etc.

2.3 An Banc agus airgead tirim

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Iarmhéideanna An Post a réamhíocadh ^a	142,290	115,381
Iarmhéideanna an Phámháistir Ghinearálta (rótharraingt)	(336,056)	(402,429)
Banc agus airgead tirim tráchtála	22,924	139,941
	(170,842)	(147,107)

Nóta ^a Mar an gníomhaire íocaíochta scéime, réamhchistíear An Post trí Vóta 37 agus an CÁS chun íoc as dliteanais chaiteachais na Roinne faoi mar a bhíonn siad dlite. Ag deireadh 2018, b'ionann an comh-iarmhéid a bhí á choimeád ag An Post maidir le Vóta 37 agus an CÁS agus €235.2 milliún. Ba é €183.7 milliún an comh-iarmhéid comhfhreagrach ag deireadh 2017.

2.4 Stoic

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Páipéarachas	268	318
Tomhaltáin TF	28	28
	296	346

2.5 Iarmhéideanna dochair eile

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Réamhíocaíochtaí le An Post do chaiteachas postais	1,007	1,007
Réamhíocaíochtaí le OOP as troscán oifige, foirgneamh agus obair leictreach	475	354
Réamhíocaíochtaí le Pobal	6,801	6,095
Réamhíocaíochtaí scéime ^a	154,595	13,384
Fionraí fiachais eile	2,877	1,376
Dlite ón gCÁS maidir le		
• Fáltais a bhaineann leis an Vóta a aisghabhadh tríd an CÁS	23,285	26,600
• Íocaíochtaí de réir Vóta thar ceann an CÁS	15,222	118,831
• Íocaíochtaí óinchiste Vóta a fuarthas ón CÁS	699	—
	204,961	167,647

Nóta ^a Rinneadh réamhíocaíochtaí an 31 Nollaig 2018 do scéimeanna Vóta €154.6 milliún as a ndearnadh €12.8 milliún trí An Post agus €141.8 milliún trí ríomhaistriú leictreonach bainc.

2.6 Iarmhéideanna creidmheasa eile

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Suimeanna dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	3,574	3,021
Ranníocaíochtaí aoisliúntais	754	556
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasta	2,462	3,535
Cáin Bhreisluacha	95	56
Cáin Shiarchoinneálach ar Sheirbhísí Gairmiúla	1,890	3,219
Cáin mhaoine áitiúil ^a	61	66
Fáltais bhreise Stáitchiste	8	2
	<u>8,844</u>	<u>10,455</u>
Asbhaintí párolla	2,106	2,666
Dlíte don CÁS maidir le		
• íocaíochtaí a rinne an CÁS thar ceann	11,549	13,128
• íocaíochtaí óinchiste Vóta a fuarthas ón CÁS	448	3,010
Aisghabhálacha neamh-mheaitseáilte ró-íocaíochta	3,209	2,849
Aisghabháil fiachais thar ceann tíortha eile AE	724	1,554
Earraí eile fionraí creidmheasa	88	857
	<u>26,968</u>	<u>34,519</u>

Nóta ^a Faoi Alt 84 den Acht Airgeadais (Cáin Mhaoine Áitiúil), 2012, féadfaidh na Coimisinéirí Ioncaim an RCS a ordú chun asbhaintí a dhéanamh ó roinnt íocaíochtaí scéime maidir le daoine atá faoi dhlíteanas íoc as cáin mhaoine áitiúil. Déanann an Roinn asbhaintí deonacha, chomh maith, as roinnt tuarastail foirne maidir le cáin mhaoine áitiúil. B'ionann na suimeanna a íocadh leis na Coimisinéirí Ioncaim i 2018 agus €669,000 agus €408,700, faoi seach.

2.7 Glanchistiú státchiste dlite

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Barrachas le tabhairt suas	38,887	20,019
Géilleadh iarchurtha	1,000	1,000
	<u>39,887</u>	<u>21,019</u>
Deontas an Státchiste nár tarraingíodh	(32,736)	(34,998)
Glanchistiú státchiste dlite	<u>7,151</u>	<u>(13,979)</u>
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
larmhéideanna dochair: fionraí	<u>204,961</u>	<u>167,647</u>
Creidiúnaithe		
Bainc agus airgead tirim	(170,842)	(147,107)
Dlite don Stát	(8,844)	(10,455)
larmhéideanna creidmheasa: fionraí	(18,124)	(24,064)
	<u>(197,810)</u>	<u>(181,626)</u>
	<u>7,151</u>	<u>(13,979)</u>

2.8 Ceangaltais

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Ceangaltais Dhomhanda		
Earraí agus seirbhísí a sholáthar	37,124	32,983
Tionscadail chaipitil	19,458	22,859
lomlán na gceangaltas atá infhorfheidhmithe le dlí	<u>56,582</u>	<u>55,842</u>

2.9 Dhliteanais aibithe

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Meastachán ar dhliteanais aibithe nár díscáoileadh ag deireadh na bliana	<u>809</u>	<u>82</u>

2.10 Dlíteanais theagmhasacha

Tá an Roinn bainteach in 86 cás dlí a d'fhéadfadh dlíteanais a ghiniúint, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá aon suim iarbhir nó uainiú na ndlíteanas féideartha éiginnte.

2.11 Réamhíocaíochtaí

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Costais riaracháin	243	225
Costais oifige	4,169	422
Réamhíocaíochtaí/cúlchnapanna cláir ^a	60,712	54,858
Costais ilghnéitheacha	—	3
	65,124	55,508

Nóta ^a Airgead a íocadh le scéimeanna agus eagraíochtaí eile a sholáthraíonn Fostaíocht Pobail, Tionscnamh Post, Seirbhísí Fostaíochta Áitiúla agus Clubanna Post trí réamhíocaíochtaí nó cúlchnapanna do chaipiteal oibre. Cuirtear réamhíocaíochtaí ar fáil do scéimeanna Fostaíochta Pobail agus Tionscnamh Post sula dtosaítear iad chun íoc as na costais tosaigh agus déantar iad a fhorchúiteamh, go ginearálta, laistigh de 12 mhí i ndiaidh iad a eisiúint. Cuirtear cúlchnapanna ar fáil do Seirbhísí Fostaíochta Áitiúla agus Clubanna Post chun íoc as costais leanúnacha agus déantar iad a réiteach ar bhonn leanúnach i ndiaidh go ndéantar gach íocaíocht. Baineann an t-airgead seo le heagraíochtaí seachas le héilitheoirí aonair.

2.12 Costais fhabhráithe

an 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Costais riaracháin ^a	4,071	2,559
Costais oifige	11,462	12,532
Costais sainchomhairleoireachta	83	167
Costais chlár ^b	37,214	32,833
	52,830	48,091

Nótaí ^a Áirítear le costais riaracháin suim €637,000 atá infíochta leis na Coimisinéirí Ioncaim maidir le liúntas d'aonad imscrúduithe speisialta a measadh a bhí inchánach ón mbliain 2013 ar aghaidh.

^b Airgead atá le híoc le heagraíochtaí a sholáthraíonn Fostaíocht Pobail, Tionscnamh Poist agus Seirbhísí Fostaíochta Áitiúla thar ceann na Roinne. Baineann an t-airgead seo le heagraíochtaí seachas le héilitheoirí aonair.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

			2018	2017
	Suim a soláthraíodh sa mheastachán		Toradh	Toradh
	€000	€000	€000	€000
i. Tuarastail, pá agus liúntais				
	<i>Tosaigh</i>	300,873		
	<i>Forlíontach</i>	(1,000)		
			299,873	295,329
ii. Taisteal agus cothabháil				
	<i>Tosaigh</i>	5,000		
	<i>Forlíontach</i>	(500)		
			4,500	4,484
iii. Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha				
	<i>Tosaigh</i>	17,517		
	<i>Forlíontach</i>	(6,050)		
			11,467	9,506
iv. Seirbhísí poist agus teileachumarsáide			15,800	15,595
v. Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF				
	<i>Tosaigh</i>	46,190		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	500		
	<i>Forlíontach</i>	4,229		
			50,919	47,340
vi. Costais áitreabh na hoifige				
	<i>Tosaigh</i>	18,100		
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	500		
	<i>Forlíontach</i>	600		
			19,200	16,198
vii. Seirbhísí comhairleoireachta				
	<i>Tosaigh</i>	700		
	<i>Forlíontach</i>	100		
			800	710
viii. Íocaíochtaí as seirbhísí gníomhaireachta				
	<i>Tosaigh</i>	119,820		
	<i>Forlíontach</i>	21,321		
			141,141	139,024
ix. Tionscadail a bhaineann le Ríomhrialtas				
	<i>Tosaigh</i>	12,200		
	<i>Forlíontach</i>	2,300		
			14,500	13,210
			558,200	541,396
				520,906

Athruithe suntasacha

Cuirtear i láthair sa mhéid seo a leanas na cúiseanna atá le hathruithe suntasacha ar chaiteachas riaracháin (+/- 25% agus €100,000).

A.2.iii Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €17.517 milliún, toradh: €9.506 milliún

Ba iad na cúiseanna a bhí leis an tearc-chaitheamh €8.011 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán:

- Bhí táillí bainc €2.9 milliún ní b'ísle ná mar a raibh coinne leis. Rinneadh soláthar i dtosach go ngearraí gach táille bhainc ar an Vóta. Ar mhaithe le trédhearcacht chuntasaíochta agus cuspóirí iniúchta, áfach, rinneadh costais a chionnroint idir an Vóta agus an Ciste Árachais Shóisialaigh.
- Cuimsíodh sa bhunmheastachán costas teagmhasach €2.3 milliún nár theastaigh.
- Baineadh coigilteas €2.8 milliún amach ar chostais éagsúla theagmhasacha, oiliúint foirne (€1 milliún), cumarsáid le custaiméirí agus fógraíocht (€600,000), tuarastail chomhroinnte (€300,000), seomraí a fhrúiliú (€300,000), agus costais eile (€600,000) ina measc.

Clár A Scéimeanna cúnaimh shóisialaigh, seirbhísí, riarachán agus íocaíocht leis an gCiste Árachais Shóisialaigh

		Suim a soláthraíodh sa mheastachán		2018	2017
		€000	€000	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
Riarachán					
A.1	Riarachán – pá				
	<i>Tosaigh</i>	300,873			
	<i>Forlíontach</i>	<u>(1,000)</u>			
			299,873	295,329	293,330
A.2	Riarachán – neamhphá				
	<i>Tosaigh</i>	235,327			
	<i>Géilleadh iarchurtha</i>	1,000			
	<i>Forlíontach</i>	<u>22,000</u>			
			258,327	246,067	227,576
Pinsin					
A.3	Pinsean Stáit (Neamh-Ranníocach)				
	<i>Tosaigh</i>	996,790			
	<i>Forlíontach</i>	<u>23,710</u>			
			1,020,500	1,020,260	994,740
Aois Oibre – Tacaíochtaí Ioncaim					
A.4	Liúntas Cuardaitheora Poist				
	<i>Tosaigh</i>	1,837,060			
	<i>Forlíontach</i>	<u>2,890</u>			
			1,839,950	1,840,750	2,103,451
A.5	Íocaíocht Teaghlach Aontuismitheora				
	<i>Tosaigh</i>	501,730			
	<i>Forlíontach</i>	<u>8,920</u>			
			510,650	511,088	497,647
A.6	Pinsean Baintrí/ Baintreach Fir/ Páirtnéara Shibhialta Mharthanaigh (Neamh- Ranníocach)				
	<i>Tosaigh</i>	13,180			
	<i>Forlíontach</i>	<u>1,120</u>			
			14,300	14,263	14,226
A.7	Liúntas Banchéile Thréigthe				
	<i>Tosaigh</i>	1,120			
	<i>Forlíontach</i>	<u>60</u>			
			1,180	1,192	1,434
A.8	Íocaíochtaí Liúntas Bunúsach Leasa Forlíontach				
	<i>Tosaigh</i>	103,340			
	<i>Forlíontach</i>	<u>10,660</u>			
			114,000	111,818	97,218
A.9	Cúnamh Feirme		74,135	73,819	78,182
A.10	Íocaíochtaí ar Riachtanais Eisceachtúla agus Phráinneacha				
	<i>Tosaigh</i>	36,420			
	<i>Forlíontach</i>	<u>7,380</u>			
			43,800	42,305	38,083

		Suim a soláthraíodh sa mheastachán		2018	2017
		€000	€000	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
A.11	Aois Oibre Eile – Tacaíochtaí Ioncaim				
	<i>Tosaigh</i>	14,500			
	<i>Forlionsach</i>	<u>960</u>			
			15,460	15,242	15,149
Aois Oibre – Tacaíochtaí Fostaíochta					
A.12	Clár Fostaíochta Pobail				
	<i>Tosaigh</i>	350,030			
	<i>Forlionsach</i>	<u>(1,980)</u>			
			348,050	353,068	350,489
A.13	Scéim Shóisialta Tuaithe				
	<i>Tosaigh</i>	51,045			
	<i>Forlionsach</i>	<u>(1,605)</u>			
			49,440	50,033	44,408
A.14	Tús				
	<i>Tosaigh</i>	100,100			
	<i>Forlionsach</i>	<u>7,450</u>			
			107,550	105,983	109,397
A.15	Tionscnamh Post				
	<i>Tosaigh</i>	18,520			
	<i>Forlionsach</i>	<u>(1,650)</u>			
			16,870	17,750	19,150
A.16	Liúntas Fiontraíochta um Fhilleadh ar Obair				
	<i>Tosaigh</i>	101,680			
	<i>Forlionsach</i>	<u>(10,230)</u>			
			91,450	90,466	115,171
A.17	An Scéim Tacaíochta d'Fhostaíocht Óige				
	<i>Tosaigh</i>	1,000			
	<i>Forlionsach</i>	<u>(750)</u>			
			250	33	—
A.18	Liúntas um Fhilleadh ar Oideachas				
	<i>Tosaigh</i>	72,950			
	<i>Forlionsach</i>	<u>6,250</u>			
			79,200	78,687	93,860
A.19	Gateway				
	<i>Tosaigh</i>	470			
	<i>Forlionsach</i>	<u>(220)</u>			
			250	212	3,496
A.20	Dibhinn Teaghlaigh um Fhilleadh ar Obair				
	<i>Tosaigh</i>	20,740			
	<i>Forlionsach</i>	<u>260</u>			
			21,000	21,044	23,970
A.21	JobsPlus				
	<i>Tosaigh</i>	30,000			
	<i>Forlionsach</i>	<u>(6,350)</u>			
			23,650	22,754	28,854

		2018		2017
		Suim a soláthraíodh sa mheastachán		Toradh
		€000	€000	€000
A.22	An Scéim Fóirdheontas Pá			
	<i>Tosaigh</i>	23,160		
	<i>Forlíontach</i>	<u>(1,070)</u>		
			22,090	20,837
A.23	Aois Oibre Eile – Tacaíochtaí Fostaíochta			
	<i>Tosaigh</i>	36,270		
	<i>Forlíontach</i>	<u>(3,050)</u>		
			33,220	42,779
—	<i>An Clár Seirbhísí Pobail</i>		—	42,455
Breitheacht, Míchumas agus Cúramóirí				
A.24	Liúntas Míchumais			
	<i>Tosaigh</i>	1,543,150		
	<i>Forlíontach</i>	<u>47,850</u>		
			1,591,000	1,469,440
A.25	Pinsean na nDall		13,370	13,386
A.26	Liúntas Cúramóra			
	<i>Tosaigh</i>	789,130		
	<i>Forlíontach</i>	<u>6,770</u>		
			795,900	729,449
A.27	Liúntas Cúram Baile			
	<i>Tosaigh</i>	153,140		
	<i>Forlíontach</i>	<u>16,860</u>		
			170,000	151,914
A.28	Deontas Tacaíochta Cúramóra			
	<i>Tosaigh</i>	207,690		
	<i>Forlíontach</i>	<u>(3,400)</u>		
			204,290	192,924
A.29	Tacaíochtaí Gníomhachaithe Míchumais		15,390	9,659
Leanaí				
A.30	Sochar Linbh			
	<i>Tosaigh</i>	2,083,750		
	<i>Forlíontach</i>	<u>15,150</u>		
			2,098,900	2,086,390
A.31	Íocaíocht Teaghlaigh Oibre			
	<i>Tosaigh</i>	431,300		
	<i>Forlíontach</i>	<u>(20,400)</u>		
			410,900	414,630
A.32	Liúntas Éadaí agus Coisbhirt chun Filleadh ar Scoil			
	<i>Tosaigh</i>	49,530		
	<i>Forlíontach</i>	<u>(1,450)</u>		
			48,080	48,854
			2018	2017

		Suim a soláthraíodh sa mheastachán		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
A.33	Scéimeanna Béilí Scoile				
	<i>Tosaigh</i>	54,000			
	<i>Forlíontach</i>	(3,000)			
			51,000	49,165	46,619
A.34	Íocaíochtaí eile a bhaineann le Leanáí				
	<i>Tosaigh</i>	6,790			
	<i>Forlíontach</i>	700			
			7,490	7,503	6,834
Íocaíochtaí Forlíontacha, Gníomhaireachtaí agus Seirbhísí Ilghnéitheacha					
A.35	Forlíonadh Cíos				
	<i>Tosaigh</i>	179,500			
	<i>Forlíontach</i>	(3,600)			
			175,900	175,032	230,566
A.36	<i>Forlíonadh Ús Morgáiste</i>		—	—	4,206
A.37	Pacáiste Sochair Teaghlaigh				
	<i>Tosaigh</i>	90,340			
	<i>Forlíontach</i>	680			
			91,020	91,503	84,900
A.38	Saorthaisteal				
	<i>Tosaigh</i>	90,000			
	<i>Forlíontach</i>	(2,700)			
			87,300	86,813	77,456
A.39	Liúntas Breosla				
	<i>Tosaigh</i>	138,544			
	<i>Forlíontach</i>	17,056			
			155,600	152,669	148,870
A.40	Deontas don Bhord um Fhaisnéis do Shaoránaigh				
	<i>Tosaigh</i>	57,410			
	<i>Forlíontach</i>	(810)			
			56,600	54,775	53,053
A.41	Seirbhísí Ilghnéitheacha				
	<i>Tosaigh</i>	12,691			
	<i>Forlíontach</i>	(676)			
			12,015	12,231	8,504
A.42	An Coimisiún um Pá Íseal		480	403	297
A.43	<i>Oifig an Ombudsman do Phinsin</i>		—	—	654
Fóirdheontas leis an gCiste Árachais Shóisialaigh					
A.44	Íocaíocht leis an gCiste Árachais Shóisialaigh faoi alt 9(9)(a) den Acht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúthú) 2005		—	—	—
Iomlán			10,970,430	10,934,247	11,034,507

Athruithe suntasacha

Ar an iomlán, bhí an caiteachas maidir le Clár A €96.602 milliún ní b'airde ná mar a soláthraíodh i dtosach báire. Bhí an méid seo a leanas i gceist leis

- Bhain €4.196 milliún de seo le caiteachas riaracháin. Míníodh cheana féin an t-athraitheas suntasach ar fhotheidil aonair (+/-25% agus €100,000).
- Baineann €92.406 milliún le fotheidil scéime agus seirbhíse. Déantar cur síos ar an bpríomhathraitheas thíos.

Déanann an Rialtas an cinneadh faoi cé acu bónas na Nollag a íoc nó gan é a íoc, agus ar cén ráta, le faighteoirí fadtéarmacha leasa shóisialaigh thart ar mhí Dheireadh Fómhair gach bliain, i gcomhthéacs bhuiséad na bliana dar gcionn. Ní chuirtear an costas a bhíonn ar bhónas na Nollag, a imríonn tionchar ar chaiteachas scéime agus, dá réir sin, ar mheánluachanna íocaíochta, ar an gcaoi sin, san áireamh sna bunmheastacháin.

A.6 *Pinsean Baintrí/ Baintreach Fir/ Páirtnéara Shibhialta Mharthanaigh (Neamh-Ranníocach)*

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €13.18 milliún, toradh: €14.263 milliún

Ba iad na príomhchúiseanna a bhí leis an méadú ar chaiteachas €1.083 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán:

- Bhí an meánlíon faighteoirí (1,451) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (1,385). Chosain seo thart ar €624,000.
- Bhí na meánluachanna íocaíochta seachtainiúla (€188.70) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€183.21). Chosain seo €415,000 sa bhreis, ar bhain €260,000 de leis an gcinneadh chun bónas na Nollag a íoc.

Soláthraíodh meastachán forlíontach €1.12 milliún chun treochtaí a bhí ag teacht chun cinn a thabhairt san áireamh agus chun íocaíocht bhónas na Nollag a chistiú. Bhí an toradh deiridh ar aon dul leis an leithdháileadh deiridh.

A.8 *Íocaíochtaí Liúntas Bunúsach Leasa Forlíontach*

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €103.34 milliún, toradh: €111.818 milliún

Ba iad na cúiseanna a bhí leis an méadú ar chaiteachas €8.478 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán

- Bhí an meánlíon faighteoirí (15,836) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (15,200). Baineann an méadú ar Liúntas Bunúsach Leasa Forlíontach (LLF Bunúsach) go príomha le héilimh a bhain le breoiteacht - ar feitheamh sochar breoiteachta, liúntas míchumais agus pinsean easláine. Tháinig méadú ar éilimh LLF Bunúsach ar feitheamh sochar breoiteachta ó Lúnasa 2018 ar aghaidh a bhí bainteach le sochar breoiteachta a aistriú ó chóras leagáide TF. Chosain seo €6.419 milliún sa bhreis.
- Bhí na meánluachanna íocaíochta seachtainiúla (€196.75) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€193.58). Chosain seo €2.607 milliún sa bhreis, ar bhain €870,000 de leis an gcinneadh chun bónas na Nollag a íoc.
- Caiteachas a aisíocadh ó phríomhscéimeanna (e.g. liúntas míchumais, liúntas cuardaitheora poist) ina raibh liúntas leasa forlíontach á éileamh ag an bhfaighteoir ar feitheamh a n-éileamh a réiteach. B'ionann an toradh agus €50.548 milliún, i gcomparáid le €50 milliún sa mheastachán bunúil. D'eascair coigilt €548,000 as seo.

Lorgaíodh meastachán forlíontach €10.66 milliún chun treochtaí a bhí ag teacht chun cinn a thabhairt san áireamh. Bhí an toradh €2.182 milliún (1.9%) ní ba lú ná an leithdháileadh deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.10 *Íocaíochtaí ar Riachtanais Eisceachtúla agus Phráinneacha*

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €36.42 milliún, toradh: €42.305 milliún

Ba iad na príomhchúiseanna a bhí leis an méadú ar chaiteachas €5.885 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán:

- Bhí líon 9,882 íocaíocht ní ba mhó sa líon féin d'íocaíochtaí aonuaire (106,282) a rinneadh ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh, agus chosain seo €3.734 milliún ní ba mhó. Tugadh méadú faoi deara ar íocaíochtaí ar Riachtanais Eisceachtúla agus Phráinneacha i 2018 sa chatagóir thithíochta d'íocaíochtaí ar riachtanais eisceachtúla agus phráinneacha, a sholáthraíonn tacaíocht trí éarlaisí cíosa a íoc, cíos a íoc roimh ré agus cúnamh a sholáthar i dtreo troscáin agus fearais tí. Tá méadú tagtha ar chaiteachas, chomh maith, sna catagóirí Leaba is Bricfeasta agus brú i dtaobh cóiríocht shealadach. Chomh maith leis sin, tugadh méadú faoi deara ar íocaíochtaí ar riachtanais phráinneacha mar fhreagairt do mhoilleanna a bhí ar íocaíochtaí sochar breoiteachta.
- Bhí na meánluachanna íocaíochta iarbhír (€398.34) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€377.90). Chosain seo €2.111 milliún.

Mar gheall ar chineál aonuaire na scéime, is deacra na comhdhéanamh líonta íocaíochta agus na meánluachanna íocaíochta amach anseo a thuar, ná mar atá sé i scéimeanna ag a bhfuil minicíocht rialta.

Soláthraíodh meastachán forlíontach €7.38 milliún. Bhí an toradh €1.495 milliún (3.4%) ní b'ísle ná an leithdháileadh deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.11 Aois Oibre Eile – Tacaíochtaí Ioncaim

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €14.5 milliún, toradh: €15.242 milliún

Ba iad na príomhchúiseanna a bhí leis an méadú ar chaiteachas €742,000

- Ró-íocaíocht €737,000 ar Liúntas Costas Laethúil (tugadh an Liúntas Soláthair Dhíriú air seo roimhe seo), go príomha mar gheall ar mheánlíonta faighteoirí agus meánluachanna íocaíochta ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh.
- Róchaitheamh €220,000 ar Chabhair Dhaonnúil. Is deacair an gá a bhíonn le Cúnamh Daonnúil a thuar mar gheall ar chineál athraitheach na haimsire. Bhí éileamh méadaithe i 2018 mar thoradh ar stoirmeacha an gheimhridh (Stoirm Emma ina measc) i 2018.
- Róchaitheamh €96,000 ar Liúntas Réamhscoir. Bhain an faighteoir deireanach sa scéim aois an phinsin amach in Iúil 2018 agus tá an scéim dúnta anois.
- Róchaitheamh €316,000 ar fhorlíontaí, ar nós aiste bia agus téimh faoin scéim líúntas leasa forlíontach.

Cuireadh suim €960,000 ar fáil mar chuid den mheastachán forlíontach. Bhí an toradh €218,000 (1.4%) ní b'ísle ná an leithdháileadh deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.14 Tús

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €100.1 milliún, toradh: €105.983 milliún

Ba iad na cúiseanna a bhí leis an méadú ar chaiteachas €5.883 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán

- Bhí an meánlíon rannpháirtithe (6,468) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (6,010). Tháinig laghdú ní ba mhoille ar na líonta rannpháirtithe sa scéime i gcaitheamh na bliana ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán. Chosain seo €5.965 milliún. Cé gur tháinig feabhas ar an margadh saothair, lean éileamh láidir a bheith ar dheiseanna tacaíochta fostaíochta do dhaoine atá daoine atá dífhostaithe go fadtéarmach atá ar an mbeochlár.
- D'eascair meánlíonta ní b'airde de mhaoirseoirí (370), chomh maith, as na líonta ní b'airde de rannpháirtithe ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (316). Chosain seo €2.124 milliún.
- Bhí na meánluachanna íocaíochta (€249.22) ní b'isle ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€250.39). D'eascair coigilt €395,000 as seo.
- Bhí na meánluachanna íocaíochta do mhaoirseoirí (€671.95) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€749.94). D'eascair coigilt €1.501 milliún as seo.
- Bhí táillí riaracháin agus um chur i bhfeidhm (€9.232 milliún) ní b'isle ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€9.543 milliún). D'eascair coigilt €310,000 as seo.

Lorgaíodh meastachán forlíontach €7.45 milliún chun treochtaí a bhí ag teacht chun cinn a thabhairt san áireamh. Bhí an toradh deiridh €1.567 milliún (1.5%) ní ba lú ná an leithdháileadh deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.16 Liúntas Fiontraíochta um Fhilleadh ar Obair

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €101.68 milliún, toradh: €90.466 milliún.

Ba iad na cúiseanna a bhí leis an tearc-chaitheamh €11.214 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán:

- Bhí an meánlíon faighteoirí (8,370) ní b'isle ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán (9,243), mar gheall ar mhargadh saothair feabhsaithe, ónár eascair éileamh ní b'isle ar an scéim. Rinne seo €9.576 milliún a choigilt.
- Bhí na meánluachanna iarbhír íocaíochta (€204.66) ní b'isle ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€207.69) mar gheall ar mheath a tháinig ar líonta na bhfaighteoirí i mBliain 1 den scéim mar chomhréir de na faighteoirí iomlána ó thart ar 50% d'fhaighteoirí anuas go dtí 40% i rith 2018. Íoctar íocaíocht níos airde le faighteoirí i mBliain 1 den scéim ná iad siúd i mBlianta 2 agus 3. Rinne seo €1.363 milliún a choigilt.
- Bhí na coigeartuithe idirscéime ní ba lú ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh agus d'eascair coigilt €275,000 as seo.

Tugadh suim €10.23 milliún suas mar chuid den mheastachán forlíontach chun treochtaí a bhí ag teacht chun cinn a thabhairt san áireamh. Bhí an toradh deiridh €984,000 (1.1%) ní b'isle ná an leithdháileadh deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.17 An Scéim Tacaíochta d'Fhostaíocht Óige

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €1 milliún, toradh: €33,000.

Scéim nua í seo a fógraíodh i mbuiséad 2018. Seoladh an scéim i Deireadh Fómhair 2018, seachas i Meitheamh 2018, faoi mar a ndearnadh soláthar dó i dtosach agus faoi mar a bhíonn i gceist le gach scéim nua, is deacair an glacadh leis an scéim a thuar.

A.18 Liúntas um Fhilleadh ar Oideachas

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €72.95 milliún, toradh: €78.687 milliún

Ní fhéadfaí tuar cruinn a dhéanamh ar an ráta inar tháinig meath ar líonta daoine a bhí rannpháirteach i Liúntas Oideachais um Fhilleadh ar an Obair i mbliain acadúil 2017/2018 a thosaigh i Meán Fómhair 2017 nuair a tugadh meastachán 2018 chun críche go luath i nDeireadh Fómhair 2017. Bhí an ráta meatha a thit amach i 2018 ní ba lú ná mar a ndearnadh soláthar dó i meastachán 2018. D'eascair méadú €5.737 milliún ar chaiteachas as seo. Soláthraíodh meastachán forlíontach €6.25 milliún chun treochtaí a bhí ag teacht chun cinn a chistiú. Bhí an toradh deiridh €513,000 (0.6%) ní b'isle ná an meastachán deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.19 Gateway

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €470,000, toradh: €212,000.

Rinneadh soláthar sa mheastachán d'fhoirceannadh na scéime. D'fhág rannpháirtithe an scéim ní ba thapúla ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán, agus d'eascair coigilt €258,000 as seo.

Tugadh suim €220,000 suas mar chuid den mheastachán forlíontach chun seo a léiriú. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.21 JobsPlus

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €30 milliún, toradh: €22.754 milliún.

Measadh i meastachán 2018 go leanfadh glacadh tréan le fostaíocht lena dtacaíonn JobsPlus isteach i 2018, ar tháinig méadú ar a rannpháirtithe aníos ó 2,595 in Aibreán 2016 go dtí 5,434 i Lúnasa 2017 (nuair a tugadh meastachán 2018 chun críche). Ina ionad sin, tháinig iompú ar an treocht inar tháinig meath ar rannpháirtithe anuas ó 5,217 i Nollaig 2017 go dtí 3,526 i Nollaig 2018. D'eascair tearc-chaitheamh €7.246 milliún as seo.

Ba é ba chúis leis seo ná feabhsú sa mhargadh saothair, meath nach mór 29% ina measc ar dhaoine atá dífhostaithe go fadtéarmach, (óna mbaintear rannpháirtithe JobsPlus), idir Lúnasa 2017 agus Nollaig 2018, anuas ar acmhainneacht fheabhsaithe a bheith ag fostóirí chun daoine atá dífhostaithe go fadtéarmach a fhostú gan bheith orthu dul i mbun deontas JobsPlus a fháil.

Tugadh suim €6.35 milliún suas mar chuid den mheastachán forlíontach chun treochtaí a bhí ag teacht chun cinn a thabhairt san áireamh. Bhí an toradh deiridh €896,000 (3.8%) ní b'isle ná an leithdháileadh deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.23 Aois Oibre Eile – Tacaíochtaí Fostaíochta

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €36.27 milliún, toradh: €33.833 milliún

Bhí an tearc-chaitheamh €2.437 milliún mar gheall ar an méid seo a leanas

- Coigilt €565,000 ar Dheontais Tacaíochta Fiontraíochta agus coigilt €569,000 ar Dheontais Tacaíochta Teicniúla, mar gheall ar éileamh ní ba lú ar dheontais mar thoradh ar bheochlár ní b'íse.
- Baineadh coigilt €808,000 amach ar Sheirbhísí Fostaíochta Áitiúla (SFÁanna) mar gheall ar chaitheamh ní ba lú ar costais oibríochtúla SFÁ agus ar idirghabháil idirghabhálaí lenar thacaigh SFÁ.
- Baineadh coigilt €495,000 amach mar gheall ar réimse coigiltí faoi na hocht bhfotheideal eile, ina Clubanna Post agus an Dreasacht Phoist Pháirtaimseartha ina measc.

Tugadh suim €3.05 milliún suas mar chuid den mheastachán forlíontach. Bhí an toradh €613,000 (1.8%) ní b'airde ná an leithdháileadh deiridh. Cistíodh é seo trí virement ó fhotheidil ina ndearnadh tearc-chaitheamh in áiteanna eile sa Vóta.

A.27 Liúntas Cúram Baile

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €153.14 milliún, toradh: €168.417 milliún

Ba iad na príomhchúiseanna a bhí leis an méadú ar chaiteachas €15.277 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán:

- Bhí an meánlíon faighteoírí (37,230) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (35,000) agus chosain seo €9.757 milliún sa bhreis. Bíonn seo go príomha mar gheall go bhfuil feasacht níos mó ar an scéim agus gur measadh go raibh céatadán ní b'airde d'iarrais in-cháilithe ag céim an iarrais agus an achomhairc araon.
- Chosain luachanna meánluachanna íocaíochta míosúla ní b'airde (€376.98) ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€364.62) €5.522 milliún sa bhreis, ar bhain €3.6 milliún de le bónas na Nollag.

Soláthraíodh meastachán forlíontach €16.86 milliún chun treochtaí a bhí ag teacht chun cinn a thabhairt san áireamh agus chun íocaíocht bhónas na Nollag a chistiú. Bhí an toradh €1.583 milliún (0.9%) ní ba lú ná an meastachán deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.29 Tacaíochtaí Gníomhachtaíthe Míchumais

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €15.39 milliún, toradh: €13.913 milliún

Ba iad na príomhchúiseanna a bhí leis an gcaiteachas ní b'íse €1.477 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán

- Tearc-chaitheamh thart ar €1.04 milliún ar chlár na Seirbhíse Infhostaitheachta. Cuireann conraitheoirí/cuideachtaí aonair conarthaí infhostaitheachta do sheirbhís ar fáil sholáthar thar ceann na Roinne. Nuair nach dtaibhíonn conraitheoir costas ina dhiaidh sin nó nuair nach dtaibhíonn sé costas tuartha ina iomláine i rith téarma conartha, ní féidir íocaíocht a lorg ón Roinn agus, dá bharr, eascróidh ró-chaitheamh as.
- Bhí tearc-chaitheamh €388,000 ar an gclár Cumas/Ability mar gheall ar an méid fada ama a ghlac sé le tosú idir an clár a dhearadh, an gairm ar iarrais agus an próiseas measúnaithe ina dhiaidh sin. Fógraíodh na tionscadail seo i Iúil 2018 ach níor eisíodh na conarthaí ach go dtí Meán Fómhair 2018.

A.33 *Scéimeanna Béilí Scoile*

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €54 milliún, toradh: €49.165 milliún

Ba í an chúis a bhí leis an tearc-chaitheamh €4.835 milliún ná go raibh an chéad tráthchuid le híoc le scoileanna do bhliain acadúil 2018/2019 ní b'ísle ná mar a ndearnadh soláthar do sa mheastachán tosaigh. B'éard ba chúis leis seo ná moilleanna i scoileanna chun iarratais a sheoladh ar aghaidh agus coinníollacha na scéime a shásamh lena chumasú íocaíochtaí a eisiúint roimh dheireadh 2018. Bhí glacadh ní b'ísle leis an scéim, chomh maith, i measc scoileanna nua a chuir an scéim ar bun ó Mheán Fómhair 2018 ar aghaidh.

Tugadh suim of €3 milliún suas mar chuid den mheastachán forlíontach. Bhí an toradh €1.835 milliún (3.6%) ní b'ísle ná an leithdháileadh deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

A.34 *Íocaíochtaí eile a bhaineann le Leanaí*

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €6.79 milliún, toradh: €7.503 milliún

Ba iad na príomhchúiseanna a bhí leis an méadú ar chaiteachas €713,000 maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán

- Róchaitheamh thart ar €747,000 ar an scéim Íocaíochta Caomhnóra (Neamh-Ranníocach) mar gheall ar mheánlíon ní ba mhó d'fhaighteoirí (540) ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (500) agus meánluachanna íocaíochta (€259.22) ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (€249.87).
- Rinne tearc-chaitheamh thart ar €65,000 ar an Deontas do Thuismitheoirí Baintrí/Baintreach Fir (Neamh-Ranníocach) é seo a sheach-chur.

Soláthraíodh meastachán forlíontach €700,000. Bhí an toradh ar aon dul leis an meastachán deiridh.

A.39 *Liúntas Breosla*

Suim a soláthraíodh sa mheastachán: €138.544 milliún, toradh: €152.669 milliún

Ba iad na príomhchúiseanna a bhí leis an méadú ar chaiteachas €14.125 milliún maidir leis an tsuim a soláthraíodh sa mheastachán

- Bhí an meánlíon faighteoirí (239,495) 11,595 duine ní b'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh (227,900). Chosain seo thart ar €7.044 milliún.
- Íocadh seachtain bhreise de liúntas breosla i Márta 2018 mar fhreagairt ar Stoirm Emma. Chosain seo €5.389 milliún.
- Níor cuireadh costas measta iomlán na riaráistí do bhliain san áireamh i meastachán leasaithe 2018. Íocaíocht fhorlíontach is ea liúntas breosla a dhéantar le bunscéim (e.g. liúntas míchumais, liúntas cuardaitheora poist) – bíonn riaráistí le híoc nuair a bhí moill ar chinneadh a dhéanamh ar bhunscéim an chustaiméara. Chosain seo €1.69 milliún i 2018.

Soláthraíodh meastachán forlíontach €17.056 milliún. Bhí an toradh deiridh €2.931 milliún (1.9%) ní b'ísle ná an leithdháileadh deiridh. Úsáideadh na coigiltí chun caiteachas breise a chistiú ar fhotheidil eile.

4 Fáltais

4.1 Leithreasáí i gcabhair

	2018		2017	
	Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000	
Aistriú ón gCiste Árachais Shóisialaigh chuig Vóta 37				
1	Costais riaracháin a ghnóthú ón gCiste Árachais Shóisialaigh	113,940	113,940	177,240
Leithreasáí i gcabhair: Eile				
2	Aisghabhálacha cúnamh shóisialta a ró-íocadh			
	<i>Tosaigh</i>	65,500		
	<i>Forlíontach</i>	(6,600)		
		58,900	59,161	62,497
3	Aisiocaíocht suimeanna ón gCiste Árachais Shóisialaigh a íocadh i dtosach mar chúnamh sóisialta			
	<i>Tosaigh</i>	4,150		
	<i>Forlíontach</i>	(450)		
		3,700	3,497	4,147
4	Fáltais faoi na forálacha 'Dliteanas chun Teaghlach a Choithabháil' i gCuid XII den Acht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúthú), 2005			
	<i>Tosaigh</i>	230		
	<i>Forlíontach</i>	10		
		240	268	277
5	Fáltais ó Oifig an Ard-Chláráitheora			
	<i>Tosaigh</i>	330		
	<i>Forlíontach</i>	(30)		
		300	369	353
6	Fáltais ó Chiste Sóisialta na hEorpa um ghníomhachtú agus rannpháirtíocht daoine atá faoi mhíchumas			
	<i>Tosaigh</i>	—		
	<i>Forlíontach</i>	185		
		185	185	—
7	Fáltais ó asbhaint phinseanbhainteach ar luach saothair na seirbhíse poiblí			
	<i>Tosaigh</i>	9,680		
	<i>Forlíontach</i>	(710)		
		8,970	9,388	9,042
8	Fáltais ó Chiste Eorpach um Shoghluaisteacht ó Phost go Chéile EURES			
	<i>Tosaigh</i>	250		
	<i>Forlíontach</i>	(200)		
		50	52	249

		2018		2017
		Measta		Réadaithe
		€000	€000	€000
9	Fáltais ón gCiste Náisiúnta Oiliúna (Fostaíocht Pobail)			
	<i>Tosaigh</i>	7,200		
	<i>Forlíontach</i>	(700)		
			6,500	6,423
				6,686
10	Fáltais ón Údarás Pinsean – aoisliúntas foirne			
	<i>Tosaigh</i>	340		
	<i>Forlíontach</i>	310		
			650	632
				599
11	Costais oibríocháin an Aonaid Daoine gan Dídean – ranníocaíochtaí ó ghníomhaireachtaí seachtracha			
	<i>Tosaigh</i>	300		
	<i>Forlíontach</i>	1,240		
			1,540	1,569
				1,738
12	Fáltais ó chuntais dhíomhaoine			
	<i>Tosaigh</i>	—		
	<i>Forlíontach</i>	1,770		
			1,770	1,926
13	Ioncam ón gCiste Eorpach don Domhandú			527
			—	263
14	Aisghabháil cúnamh shóisialta ó éilimh árachais			
	<i>Tosaigh</i>	2,900		
	<i>Forlíontach</i>	(300)		
			2,600	2,609
				3,019
15	Ilghnéitheach			
	<i>Tosaigh</i>	1,200		
	<i>Forlíontach</i>	400		
			1,600	2,350
				654
—	Fáltais ó Chlár Cúnamh Bia an AE			
	<i>Tosaigh</i>	3,500		
	<i>Forlíontach</i>	(1,140)		
			2,360	4,640
				(2,504)
	Iomlán		203,305	207,009
				264,787

Athruithe suntasacha

- 2 *Aisghabhálacha cúnaimh shóisialta a ró-íocadh*
 Meastachán: €65.5 milliún, réadaíthe: €59.161 milliún
 Cumhdaítear san fhotheideal seo an ghné sin d'aisghabhálacha ró-íocaíochta ó thart ar 40 scéim cúnaimh shóisialta a gcaitear leo mar ioncam. Áirítear leis aisghabhálacha airgid thirim (€34.73 milliún i 2018, ar bhain beagán de bhreis ar 60% de le Pinsean Stáit (Neamh-Ranníocach) – cásanna eastáit, go príomha) agus aisghabhálacha trí asbhaintí ó íocaíochtaí scéime (€24.43 milliún) ar ró-íocaíochtaí a tháinig chun solais roimh 2018. Is féidir leis an toradh athrú go mór gach mí. Idir €4.3 milliún agus €5.6 milliún a bhí sé i 2018, agus bhí €4.9 milliún i gceist leis, ar an meán, arbh ionann sin agus €0.3 milliún ní b'isle ná an tsuim a réadaíodh i 2017.
- 3 *Aisíocaíocht suimeanna ón gCiste Árachais Shóisialaigh a íocadh i dtosach mar chúnamh sóisialta*
 Meastachán: €4.15 milliún, réadaíthe: €3.497 milliún
 Úsáidtear an fotheideal seo chun chúnamh sóisialta a aisghabhadh ón gCiste Árachais Shóisialaigh (an CÁS) a chur i dtaifead sa chás go ndéantar difear do choigeartuithe idirscéime i ndiaidh dheireadh na bliana airgeadais. Féadfaidh fáltais a bheith an-éagsúil ó mhí go mí. Mar shampla, áirítear custaiméirí leis a n-íocair buníocaíocht Liúntas Leasa Forlíontach (LLF) leo (a chistítear ó Vóta 37) fad a bhíonn feitheamh orthu le cinneadh ar a sochar árachais shóisialaigh (e.g. sochar breoiteachta). Aisghabhtar an tsuim den LLF bunúsach a íocair ina dhiaidh sin ón CÁS nuair a bhronntar árachas sóisialach an chustaiméara. Nuair a dhéantar cinneadh faoi i mbliain eile i ndiaidh go ndearnadh an buníocaíocht LLF, cuirtear an aisghabháil ón CÁS i gcuntas mar ioncam faoin bhfotheideal seo.
 Measadh i meastachán leasaithe 2018 go ndearnadh meánfháltais mhíosúla beagán faoi bhun €350,000 bunaithe ar mheath a tháinig ar an treocht i gcomparáid le 2017 nuair b'ionann fáltais, ar an meán, agus beagnach €380,000 a fhad le Samhain 2017.
 Bhí na fáltais i Nollaig 2017 agus i rith 2018 i bhfad ní b'isle ná nuair a bhí meastachán leasaithe 2018 á chur i gcrích. D'eascair easnamh €653,000 as an meath seo a tháinig ar an treocht i gcomparáid le meastachán leasaithe 2018.
- 6 *Fáltais ó Chiste Sóisialta na hEorpa um ghníomhachtú agus rannpháirtíocht daoine atá faoi mhíchumas*
 Meastachán: €Náid, réadaíthe: €185,000
 B'ionann an tsuim €185,000 agus iarmhéid éilimh a rinneadh maidir leis na blianta ó 2012 go 2015 a cuireadh san áireamh sna fáltais mheasta don bhliain 2017 ach ní bhfuarthas féin é ach go dtí Eanáir 2018 i ndiaidh don Choimisiún Eorpach seiceálacha rathúla agus iniúchóireacht a dhéanamh.

- 8 *Fáltais ón gCiste Eorpach um Shoghluaiseacht ó Phost go Chéile EURES*
Meastachán: €250,000, réadaithe: €52,000
Bhunaigh an Coimisiún Eorpach EURES chun saorghluaiseacht oibríthe a éascú idir na tíortha an Aontais Eorpaigh agus tíortha sa Limistéar Eorpach Eacnamaíochta. In Éirinn, déanann an Roinn Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí EURES a chomhordú.
Is éard atá i bhfáltais isteach san fhotheideal seo ná (i) airgead a fuarthas ó contrapháirteanna EURES san Eoraip chun saorghluaiseacht oibríthe a éascú (ii) cistiú ó chlár EaSI (Fostaíocht agus Nuálaíocht Shóisialta) agus (iii) fáltais ó Chiste Sóisialta na hEorpa (CSE) ó éilimh airgeadais a rinneadh leis an gCoimisiún Eorpach.
Áiríodh leis na fáltais iarbhrí €52,000 fáltais ó chontrapháirteanna EURES san Eoraip agus cistiú faoi EaSI. Ní bhfuarthas aon fháltais faoin CSE.
Rinneadh éileamh na Roinne maidir leis na blianta 2015-2017 a ullmhú agus a chur faoi bhráid údarás bainistithe na hÉireann don CSE, an Roinn Oideachais agus Scileanna (an ROS) i 2018. Cé go raibh súil leis i dtosach báire go seolfadh an ROS an t-éileamh ar aghaidh i rith 2018, titfidh seo amach, ina ionad sin, i 2019.
- 9 *Fáltais ón gCiste Náisiúnta Oiliúna (Fostaíocht Pobail)*
Meastachán: €7.2 milliún, réadaithe: €6.423 milliún
Cumhdaítear san fhotheideal seo fáltais ón gCiste Náisiúnta Oiliúna chun oiliúint a chur ar rannpháirtithe Fostaíochta Pobail (FP) agus chun oiliúint a chur ar rannpháirtithe sa Deontas Tacaíochta Oiliúna (DTO).
Bhí an tsuim a rinneadh a réadú maidir leis an DTO (€2.223 milliún) agus €777,000 ní b'isle ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán tosaigh. Bhí seo mar gheall ar éileamh ní ba lú ná mar a raibh súil leis ar an DTO a d'eascair as beochlár ní b'isle agus as margadh saothair feabhsaithe.
Bhí an tsuim a rinneadh a réadú maidir le rannpháirtithe FP €4.2 milliún ar aon dul leis an meastachán a rinneadh.
- 10 *Fáltais ón Údarás Pinsean – Aoisiúntas foirme*
Meastachán: €340,000, réadaithe: €632,000
Déantar soláthar san fhotheideal seo d'fháltais ranníocaíochtaí aoisiúntais a rinneadh maidir le foireann atá fostaithe ag an Údarás Pinsean (ÚP) chun íocaíochtaí cnapshuime a chistiú ó Vóta 37 nuair a théann ball foirme den ÚP ar scor.
B'ionann fáltais i 2018 agus €632,000, ar méadú €33,000 é seo ar thoradh 2017, arbh ionann é agus €599,000. Bhí an toradh i 2018 nach mór €292,000 ní ba mhó ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán.
Rinneadh an meastachán a ghanniontráil agus aird ar an treocht i 2017 agus aird ar an toradh i 2018.
- 11 *Costais Oibríúcháin an Aonaid Daoine gan Dídean – ranníocaíochtaí ó ghníomhaireachtaí seachtracha*
Meastachán: €300,000, réadaithe: €1.569 milliún
Cuireadh próiseas ar bun chun íocaíochtaí ar riachtanais eisceachtúla a fhorchúiteamh a bhaineann le cóiríocht éigeandála a rinne an t-údarás áitiúil i gCorcaigh. Bhí meastachán 2018 caomhach. Is féidir le fáltais ón bhfoinse seo a bheith dothuartha. B'ionann iad i 2015 agus €300,000, €800,000 i 2016, €1.74 milliún i 2017 agus €1.569 milliún i 2018.

Meastachán: €Náid, réadaithe: €1.926 milliún

Cistítear oiliúint do chúramóirí ó fháltais chuntas díomhaoin faoin bhfotheideal seo. Ní dhearnadh aon soláthar don fháltas seo i meastacháin 2018 mar gheall nach raibh plean nua cuntas díomhaoin i bhfeidhm. Nuair a glacadh leis an bplean nua i lúil 2018, rinneadh gairm ar iarratais agus bronnadh conarthaí. B'éard a d'eascair as seo ná go ndearnadh cistiú a tharraingt anuas nach raibh coinne leis ag an tráth a ullmhaíodh an meastachán.

14 *Aisghabháil cúnaimh shóisialta ó éilimh árachais*

Meastachán: €2.9 milliún, réadaithe: €2.609 milliún

Déantar soláthar faoin bhfotheideal seo d'fháltais ó dhámhachtainí cúitimh árachais a thagann chun solais ó scéimeanna cúnaimh shóisialta (nach bhfaightear faoi láthair ach ó Liúntas Míchumais).

Féadfaidh fáltais a bheith an-éagsúil ó mhí go mí. I 2018, idir €107,000 agus €402,000 sa mhí a bhí na fáltais, i gcomparáid le idir €63,000 agus €446,000 i 2017. Bhí na meánfháltais mhíosúla i 2018, nuair b'ionann agus €218,000 iad, ní ba lú ná an €242,000 a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán agus a réadaíodh an bhliain roimhe sin.

15 *Ilghnéitheach*

Meastachán: €1.2 milliún, réadaithe: €2.35 milliún

Déantar soláthar san fhotheideal seo d'fháltais bheaga nach gcumhdaítear in aon áit eile faoi fháltais Leithreasaí i gCabhair agus nach raibh coinne leo nuair a bhí na meastacháin á n-ullmhú. Rinneadh soláthar i meastachán 2018 do €1.2 milliún a raibh súil leis, lena áiríodh seiceanna cealaithe, fáltais bheaga ilghnéitheacha agus gné bheag d'fháltais nach raibh coinne leo.

Bhí an toradh foriomlán €2.35 milliún i 2018 €1.15 milliún ní b'airde ná mar a measadh. Ba é an chúis a bhí leis seo ná roinnt fáltas nach raibh súil leo ag tráth an mheastacháin. Áiríodh leo seo fáltais AE a thacaíonn leis an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa - cé go raibh an cistiú tar éis ardchéim a bhaint amach i rith 2017, níor taibhíodh an caiteachas a bhaineann leis an bhfáltas go dtí 2018, agus aithníodh an fáltas ar an bhfotheideal seo i 2018 (€500,000), aisíocaíocht iarmhéideanna neamhchaite riaracháin de chuid Pobal (ón mbliain roimhe sin i ndiaidh athbheithníú a rinneadh ar chostais a choimisiúnaigh Pobal (€529,000) agus i ndiaidh go raibh luach thart ar €200,000 ní b'airde ar na seiceanna a cealaíodh i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin.

— *Fáltais ó Chlár Cúnaimh Bia an AE*

Meastachán: €3.5 milliún, réadaithe: €4.64 milliún

Tacaíonn an Ciste Cúnaimh Eorpaigh dóibh Siúd is mó is Díothaí (FEAD) le gníomhartha thíortha an AE chun cúnamh ábhartha a sholáthar (bia agus éadaí ina measc) dóibh siúd is mó is díothaí. Sheol an Roinn a chéad éileamh faoin gclár ar aghaidh i Nollaig 2017, agus fuarthas €2.357 milliún i bhFeabhra 2018. Rinneadh an dara héileamh i Nollaig 2018 agus tá súil leis an bhfáltas sin a fháil i Ráithe 1 2019. Fuarthas fáltas €2.283 milliún go déanach i Nollaig 2018, áfach.

4.2 Fáltais bhreise atá iníoctha leis an státchiste

	€000	€000
Iarmhéid an 1 Eanáir	2	19
Airgead coinsiasa	6	6
Costais finné	2	1
Fíneálacha an Údaráis Phinsean	4	6
Aistrithe chuig an Státhchiste	(6)	(30)
Iarmhéid an 31 Nollaig	8	2

4.3 Aisghabháil ró-íocaíochtaí cúnaimh leasa

B'ionann a leanas an staid achomair maidir le ró-íocaíochtaí cúnaimh leasa a bhainistigh an Lár-Aonad Fiachais (an LAF) amhail an 31 Nollaig 2018:

	2018		2017	
	€000	Toradh €000	€000	Toradh €000
Ró-íocaíochtaí gan íoc amhail an 1 Eanáir		412,170		393,303
Coigeartú ^a		483		—
		412,653		393,303
Glan-ró-íocaíochtaí a cuireadh i gcutas				
Calaois amhrasta	27,152		36,589	
Earráid an éilitheora	46,786		44,715	
Earráid na Roinne	2,262		1,250	
Cásanna eastáit	14,993		14,397	
		91,193		96,951
		503,846		490,254
Lúide:				
Suímeanna a aisghabhadh ^b	(64,490)		(67,305)	
Coigeartú na n-aisghabhálacha ^c	495		731	
		(63,995)		(66,574)
Fiachas na bliana roimhe a cealaíodh ^d		(8,292)		(9,717)
Suímeanna a díscríobhadh mar shuímeanna do-aisghabhála ^e		(32,162)		(1,793)
Ró-íocaíochtaí gan íoc amhail an 31 Nollaig		399,397		412,170

- Nótaí
- ^a Léiríonn an coigeartú ailíniú iarmhéid na ró-íocaíochta a tugadh anonn ó chuntais 2017 leis an liosta d'fhéichiúnaithe ar an CCFF an 1 Eanáir 2018, i ndiaidh gur forbraíodh próiseas feabhsaithe tuairiscithe. Déantar tuairisciú air seo san FCS.
  - ^b Áirítear leis an méid a aisghabhadh i 2018:
    - Breacadh €59 milliún in ioncam maidir le fiachas na bliana roimhe seo.
    - Breacadh €5.5 milliún in aghaidh caiteachais maidir le fiachas na bliana reatha.
  - ^c Rinneadh an coigeartú €495,000 maidir leis na haisghabhálacha a cuireadh i gcutas i mblianta roimhe seo a cealaíodh i 2018.
  - ^d Is ionann fiachais chealaithe na bliana roimhe sin €8.3 milliún agus ró-íocaíochtaí a tugadh chun solais i mblianta roimhe sin a cealaíodh i 2018.
  - ^e I rith 2018, chuir an Roinn tús le clár díscríofa fiachais a tháinig chun solais roimh an mbliain 2011 a measadh a bhí do-aisghabhála. Cuireadh an clár seo ar siúl anuas ar dhíscríobh leanúnach i ngnáthchúrsa an ghnó. Fuarthas cead ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe don chlár seo faoina ndéantar 33,290 cás, ar an iomlán, ar a bhfuil luach €41.5 milliún a dhíscríobh i rith 2018 (Vóta: €28.9 milliún; an FCS: €12.6 milliún).

Nóta 5 Soláthair Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon na bhfostaithe (coibhéisí lánaimseartha)

an 31 Nollaig	2018	2017
Líon na Foirne ag deireadh na bliana		
An Roinn	6,343	6,339
Gníomhaireachtaí ^a	135	139
	6,478	6,478

Nóta ^a Is éard atá i measc na ngníomhaireachtaí sa nóta seo an Bord um Fhaisnéis do Shaoránaigh, an tÚdarás Pinsean agus an Coimisiún um Pá Íseal. Áirítear le figiúirí 2017, chomh maith, Oifig an Ombudsman do Phinsin, a cónascadh leis an Ombudsman um Sheirbhísí Airgeadais ó 1 Eanáir 2018 ar aghaidh.

5.2 Pá

Luach Saothair na Foirne Uile (an Roinn agus gníomhaireachtaí)

	2018	2017
	€000	€000
Pá	295,617	292,999
Liúntas ard-dualgais, dualgas speisialta nó dualgais bhreise	1,168	868
Liúntais eile	360	343
Ragobair	3,087	3,305
ÁSPC Fostóra	19,052	18,231
Pá iomlán	319,284	315,746

Luach saothair fhoireann na Roinne

Tagraíonn na socruithe luach saothair a leanas do ghnéithe pá Fhotheidil A.1 (i), A.2 (viii), A.2 (ix), A.23 agus A.42.

	2018	2017
	€000	€000
Pá	288,001	285,436
Liúntas ard-dualgais, dualgas speisialta nó dualgais bhreise	1,075	819
Liúntais eile	360	343
Ragobair	3,087	3,305
ÁSPC Fostóra	18,332	17,584
Pá iomlán	310,855	307,487

Luach Saothair na Gníomhaireachta

	2018	2017
	€000	€000
Pá	7,616	7,563
Liúntas ard-dualgais, dualgas speisialta nó dualgais bhreise	93	49
Liúntais eile	—	—
Ragobair	—	—
ÁSPC Fostóra	720	647
Pá iomlán	8,429	8,259

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon faighteoirí	Faighteoirí €10,000 nó níos mó	Íocaíocht uasta aonair	
			2018	2017
			€	€
An Roinn				
Dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	492	15	42,926	19,505
Liúntais eile	45	14	12,202	11,990
Ragobair	1,668	30	16,153	16,336
Luach saothair breise i mbreis agus catagóir amháin	5	2	18,589	5,533
Gníomhaireacht				
Dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	18	2	14,717	8,053

5.4 Socruithe eile luach saothair

Áirítear leis an gcuntas seo caiteachas €1.5 milliún maidir le 30 oifigeach a bhí ag fónamh lasmuigh den Roinn don chuid go léir den bhliain 2018 nó cuid de agus ar íoc an Roinn a dtuarastail. Déanann an Roinn iad seo a fhorchúiteamh ó na heagraíochtaí ábhartha.

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

B'ionann ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana agus €3.1 milliún (1,510 duine aonair) (2017: €3.3 milliún, 1,339 duine aonair). As seo, tá pleananna gnóthaithe i bhfeidhm maidir le ró-íocaíochtaí €1.9 milliún le 984 duine aonair (2017: €1.6 milliún, 270 duine aonair).

Cé gur áiríodh le figiúr ró-íocaíochta 2017 ró-íocaíochtaí measta nach raibh tugtha chun críche go fóill ag deireadh na bliana, ní áirítear le figiúr ró-íocaíochtaí dheireadh na bliana €3.1 milliún cásanna nár tugadh chun críche go fóill.

Aistríodh 17 bplean gnóthaithe ró-íocaíochta, maidir le 13 dhuine aonair, ar luach €17,728 chuig naoi roinn/n-oifig sa bhliain.

5.6 Scaoileadh/Iomarcaíocht

I rith 2018, íocadh íocaíochtaí iomarcaíochta le naoi gcomhalta foirme ar cuireadh deireadh lena bhfostaíocht ar luach iomlán €36,802, agus íocadh íocaíocht scarúna €14,162, ar an iomlán, le comhalta foirme amháin.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Costais chúitimh agus dlí

	Líon na gcásanna	Costais dlí a d'íoc an Roinn	Costais dlí a bronnadh	Cúiteamh a bronnadh	2018 Iomlán	2017 Iomlán
		€000	€000	€000	€000	€000
Éilimh ag fostaithe na Roinne						
Díobhálacha Pearsanta ^a	21	56	44	211	311	121
Sárú ar Acmhainní Daonna/beartais fostaithe ^b	4	—	—	35	35	138
Éilimh ag muintir an phobail						
Díobhálacha Pearsanta ^c	10	8	26	45	79	57
Scéimeanna Roinne ^d	482	—	151	3,470	3,621	3,411
Eile ^e	6	252	177	—	429	1,286
		316	398	3,761	4,475	5,013

Nóta ^a B'ionann na costais iomlána maidir le daoine aonair agus idir €113 agus €90,973.

^b Idir €1,000 agus €15,000 a bhí na costais iomlána. Bhain na cásanna le cás comhionannais faoi alt 31 den Acht um Chomhionannas, 1998, dífhostú éagórach (dhá chás) faoi alt 10 agus 13 den Acht Caidrimh Thionscail, 2015 agus cás an Choimisiúin um Chaidreamh san Áit Oibre faoin Acht um Chosaint Fostaithe (Obair Théarma Shocráithe), 2003.

^c B'ionann na costais iomlána maidir le daoine aonair agus idir €100 agus €38,285.

^d Rinneadh íocaíochtaí ex-gratia, íocaíochtaí mar gheall ar chumhacht ceannaigh a chailleadh agus íocaíochtaí costais dlí a mhéid le €60,446 maidir le Liúntas Cúramóra, Sochar Linbh, Liúntas Cuardaitheora Poist, íocaíocht Teaghlaigh Aontuismitheora, Pinsean Stáit (Neamh-Ranníocach), buníocaíocht Liúntas Leasa Forlíontach, íocaíochtaí ar Riachtanais Eisceachtúla agus Phráinneacha Liúntas Leasa Forlíontach, íocaíochtaí Neachtlanna Magdalen agus Institiúidí eile agus Scéimeanna Pinsin Chríostal Phort Láirge.

^e Idir €7,660 agus €150,730 a bhí na costais iomlána. Bhain na cásanna le teidíochtaí pinsin, cás maidir leis an gCoimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre faoin Acht um Chosaint Fostaithe, 1977, diúltú cead pósta, aitheantas colscartha eachtraigh, clárú breithe agus aitheantas pósta.

6.2 Ús ar íocaíocht dhéanach

	2018	2017
	€000	€000
Íocaíochtaí úis	3	9

6.3 Cistí an AE

An Ciste Cúnamh Eorpaigh dóibh Siúd is mó is Díothaí

Fuarthas cistiú €4.64 milliún ón AE maidir le clár an Chiste Cúnamh Eorpaigh dóibh Siúd is mó is Díothaí (FEAD) a thacaíonn le gníomhartha thíortha an AE chun cúnamh ábhartha a sholáthar (bia agus éadaí ina measc) dóibh siúd is mó is díothaí. Taibhíodh caiteachas €9 milliún nuair a bhí an clár seo á oibriú a fhad le Nollaig 2018. Soláthraíonn an AE cistiú do Bhallstáit agus cuireann na Ballstáit 15% de luach an chistithe seo, ar a laghad, leis. Tá an caiteachas incháilithe a fhad leis an 31 Nollaig 2023.

Clár Oibríochtúil um Infheistíocht i gCaipiteal Daonna Chiste Sóisialta na hEorpa,

Fuarthas suim €184,824 ón AE maidir leis an tionscadal um Ghníomhachtú Míchumais (DACT) arbh é sin an íocaíocht deiridh dúnta don tionscadal. Clár trasghníomhaireachta a bhí i dtionscadal DACT atá comhchistithe ag an Roinn agus Ciste Sóisialta na hEorpa, an Clár Oibríochtúil um Infheistíocht i gCaipiteal Daonna 2007-2013.

Seirbhísí Eorpacha Fostaíochta

Fuarthas cistiú €55,784 ón AE maidir le EURES (Seirbhísí Eorpacha Fostaíochta) chun saorghluaiseacht oibríthe a éascú ar fud limistéar an AE/an LEE. Eagraíonn an Coimisiún Eorpach EURES go lárnach agus riarann an tSeirbhís Fostaíochta Poiblí é sna Ballstáit. Aisíocadh cistiú €30,540 lenár gcontrapháirteanna EURES sa Fhrainc agus baineann sé le híocaíocht a tugadh d'EURES Éireann i 2016 do Liúntais Airgeadais nár úsáideadh. Aisíocadh cistiú €5,788 lenár gcontrapháirteanna EURES san Iodáil agus b'íocaíocht réamh-mhaoinithe í a tugadh d'EURES Éireann i 2015 nár fhaomh Coimisiún an AE.

Fuarthas suim €32,194, chomh maith, ó chlár EaSI (Fostaíocht agus Nuálaíocht Shóisialta) arbh é iarmhéid na híocaíochta a bhí le híoc maidir le cistiú 2017 maidir le comhpháirtíocht Trasteorann EURES (Seirbhísí Eorpacha Fostaíochta) na hÉireann/Thuaisceart Éireann chun saorghluaiseacht oibríthe a éascú.

Saotharlanna EP-DeM - Saotharlanna Cothromais, Rannpháirtíochta, Cainteoireachta

Fuarthas suim iomlán €12,069 ón AE maidir le tionscadal comhchistithe an AE, EP-DeM Labs - Saotharlanna EP-DeM - Saotharlanna Cothromais, Rannpháirtíochta, Cainteoireachta (An Óige ag Aistriú i gcathracha na hEorpa). Bhí an tionscadal seo ar bun ó Eanáir 2016 go dtí Eanáir 2018. Lorg Saotharlanna EP-DeM chun daoine óga faoi mhíbhuntáiste idir 16 agus 24 bliain d'aois a spreagadh chun gnímh agus a chumasú i dtráthanna aistriú ar fud 4 chathair/réigiún san Eoraip chun a nglórtha a chur in iúl, tionscadail agus áiríodh leo bearta atá dírithe ar a leibhéal oideachais agus infhostaitheachta a fheabhsú a chomhfhorbairt agus a chomhsholáthar.

Ciste na Saoráide um Chónascadh na hEorpa

Cuireadh suim cistiú €500,000 do shochar Leithreasáí i gCabhair (Ilghnéitheach) maidir le Ciste na Saoráide um Chónascadh na hEorpa (an SCE) agus taibhíodh an caiteachas céanna i 2018 a gearradh ar Fhotheideal A.2(v) Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF. Cabhraíonn an SCE le Ballstáit chun Malartú Leictreonach Faisnéise Slándála a chur i bhfeidhm go náisiúnta. Tá an RGFCS agus FSS ag oibriú as lámh a chéile chun seo a chur i bhfeidhm.

Aguisín A An Roinn Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí Achoimre ar Chaiteachas Clár

	2018	2017
	€m	€m
Vóta 37		
Ollchaiteachas	10,934	11,035
<i>Lúide caiteachas neamhscéime</i>		
Riarachán	(541)	(521)
Deontas leis an mBord um Fhaisnéis do Shaoránaigh	(55)	(53)
Deontais leis an gCoimisiún um Pá Íseal agus le hOifig an Ombudsman do Phinsin	(1)	(1)
Seirbhísí ilghnéitheacha	(3)	(2)
Caiteachas scéime Vóta 37 (A)	10,334	10,458
An CÁS		
Ollchaiteachas	10,056	9,516
<i>Lúide caiteachas neamhscéime</i>		
Riarachán	(209)	(274)
Tobhach Náisiúnta Oiliúna	(566)	(431)
Caiteachas scéime an CÁS (B)	9,281	8,811
Caiteachas iomlán scéime na Roinne (A+B)	19,615	19,269

Miondealú ar chaiteachas scéime

Íocaíochtaí de réir Scéime agus Catagóire	2018	2017
	€m	€m
Pinsin		
Pinsin Stáit (Ranníocach)	5,217	4,916
Pinsin Stáit (Neamh-Ranníocach)	1,020	995
Pinsean Baintrí/ Baintreach Fir/ Páirtnéara Shibhialta Mharthanaigh	1,511	1,466
Sochar Báis agus Deontas Méala	10	10
Iomlán	7,758	7,387
Tacaíochtaí Ioncaim Aois Oibre		
Liúntas Cuardaitheora Poist	1,841	2,103
Íocaíocht Teaghlach Aontuismitheora	511	498
Sochar Cuardaitheora Poist	339	340
Sochar Iomarcaíochta agus Dócmhainneachta	24	29
Sochar Máithreachais	265	256
Sochar Atharthachta agus Sochar Uchtaíoch	12	13
Liúntas Bunúsach Leasa Forlíontach	112	97
Cúnamh Feirme	74	78
Sochar Banchéile Thréigthe	73	73
Aois Oibre Eile – Tacaíochtaí Ioncaim	15	15
Íocaíochtaí ar Riachtanais Eisceachtúla agus Phráinneacha	42	38
Sochair Cóireála agus Sochar Sláinte agus Sábháilteachta	98	42
Pinsean Baintrí, Baintreach Fir nó Páirtnéara Shibhialta Mharthanaigh (Neamh-Ranníocach)	14	14
Liúntas Banchéile Thréigthe	1	1
Iomlán	3,421	3,597
Íocaíochtaí Forlíontacha		
Liúntas Cíosa	1	1
An Ciste Cúnaimh Eorpaigh dóibh Siúd is mó is Díothaí (an CCED)	5	3
Neachtlanna Magdalen agus Íocaíochtaí Institiúidí eile	3	3
Forlíonadh Cíosa	175	231
Pacáiste Sochair Teaghlach	247	232
Liúntas Breosla	241	229
Saorthaisteal	87	77
Forlíonadh Ús Morgáiste	—	4
Iomlán	759	780

	2018	2017
Tacaíochtaí Fostaíochta Aois Oibre	€m	€m
Clár Fostaíochta Pobail	353	351
Liúntas um Fhilleadh ar Oideachas	79	94
Liúntas Fiontraíochta um Fhilleadh ar Obair	90	115
Díbhinn Teaghlaigh um Fhilleadh ar Obair	21	24
Scéim Socrúchán Oibre Pobail TÚS	106	109
JobsPlus	23	29
An Scéim Fóirdheontas Pá	22	21
Aois Oibre Eile – Tacaíochtaí Fostaíochta, an Scéim Tacaíochta d'Fhostaíocht Óige ina measc	34	43
Clár Seirbhísí Pobail	—	42
Scéim Shóisialta Tuaithe agus Gateway	50	48
Tionscnamh Post	18	19
Sochar Cumais Pháirtigh	18	16
iomlán	814	911
Breiteacht, Míchumas agus Cúramóirí		
Liúntas Míchumais	1,586	1,469
Sochar Breiteachta	623	599
Pinsean Easláine	694	673
Íocaíocht Cúramóra	834	766
Deontas Tacaíochta Cúramóra	204	193
Liúntas Cúram Baile	168	152
Sochar Míthreorach	77	77
Pinsean na nDall	13	13
Sochar Díobhála agus Cúram Leighis	18	20
Tacaíochtaí Gníomhachtaithe Míchumais	14	10
iomlán	4,231	3,972
Leanaí		
Sochar Linbh	2,097	2,086
Íocaíocht Teaghlaigh Oibre	411	415
Liúntas Éadaí agus Coisbhirt chun Filleadh ar Scoil	47	49
Béilí Scoile	49	47
Íocaíochtaí a bhaineann le Leanaí	28	25
iomlán	2,632	2,622
Glanchaiteachas ar na scéimeanna go léir	19,615	19,269

Aguisín B Cuntais ar chomhlachtaí agus cistí faoi choimirce na Roinne Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí

Liostaítear sa tábla seo a leanas na comhlachtaí cistithe faoi choimirce na Roinne agus sa chás go bhfuil oibleagáid ar an Roinn ráitis airgeadais a chur i láthair. Tugtar le fios ann, ag an dáta a síníodh an cuntas, an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais dheireanacha a ndearnadh iniúchadh orthu agus cathain a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Ciste Comhlachta / Roinne	Tréimhse dheireanach chuntasaíochta	Dáta na tuarascála iniúcháireachta	Dáta faighte ag an Aire/ Roinn	An dáta ar cuireadh faoi bhráid an Oireachtais é
Ciste Sóisialta na hEorpa	2017	31 Lún 2018	—	21 Sam 2018
An tÚdarás Pinsean	2018	21 Meith 2019	26 Meith 2019	25 Iúil 2019
An Bord um Fhaisnéis do Shaoránaigh	2017	29 Sam 2018	12 Noll 2018	14 Noll 2018